

*Міжнародний Центр Наукових Досліджень
International Center for Scientific Research
Международный Центр Научных Исследований*

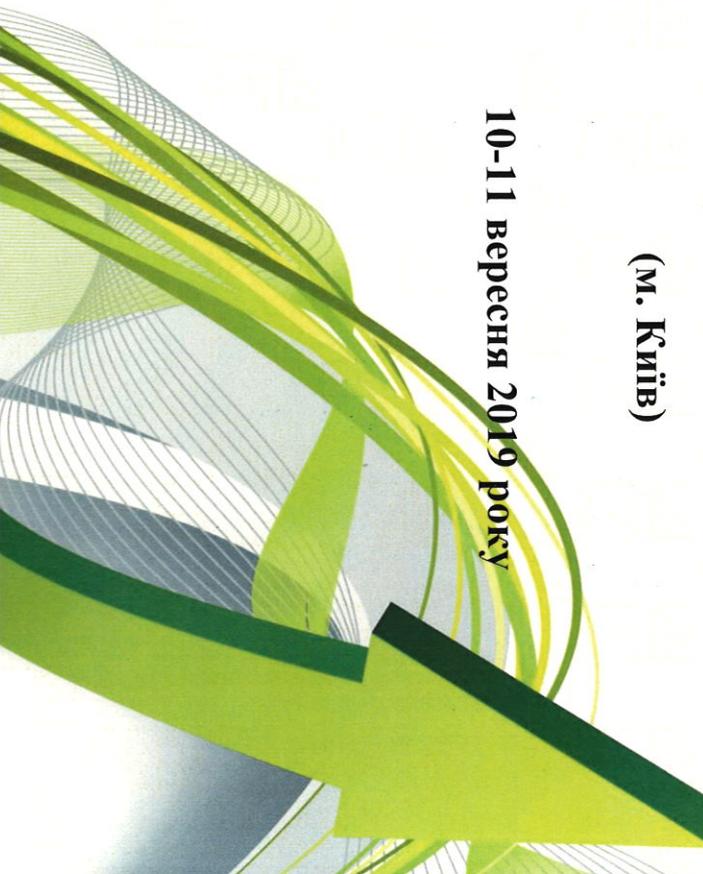
Матеріали

III Міжнародної науково-практичної конференції

«СУЧАСНІ ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ НАУКИ»

(м. Київ)

10-11 вересня 2019 року

Міжнародний центр наукових досліджень

(м. Київ)

МАТЕРІАЛИ ІІІ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

«СУЧАСНІ ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ НАУКИ»

10-11 ВЕРЕСНЯ 2019 РОКУ

Київ
МІЦНД
2019

Сучасні перспективи розвитку науки: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції м. Київ, 10-11 вересня 2019 року. – Київ : МЦНД, 2019. – 68 с.

У даному збірнику представлені тези доповідей учасників Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні перспективи розвитку науки». Висвітлюються актуальні проблеми розвитку науки на сучасному етапі розвитку. Розглядаються актуальні механізми та інструменти забезпечення перспектив наукових досліджень.

Збірник призначений для студентів, здобувачів наукових ступенів, науковців та практиків.

Всі матеріали представлені в авторській редакції. За повноту та цілісність яких автори безпосередньо несуть відповідальність.

МЦНД 2019

ЗМІСТ

<i>Географічні науки</i>	5
Демченко Р.І. ГЕОГРАФІЯ ЗВУКОВИХ ЛАНДШАФТІВ МІСТА ПОЛТАВИ.....	5
<i>Економічні науки</i>	7
Ахновська І.О. ТРЕТИННИЙ СЕКТОР ЕКОНОМІКИ ЯК ОБ'ЄКТ ДОСЛІДЖЕННЯ В СИСТЕМІ ОСВІТНЬОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ.....	7
Брезінька О.В. КОРПОРАТИВНА КУЛЬТУРА ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	9
Заруч Р.Є. КРИЗОВИЙ ФОН ГЛОБАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ.....	11
Панасюк В.М., Маринюч О.О. ДЕЯКІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ ТА УПРАВЛІННЯ ДЕБИТОРСЬКОЮ ЗАБОРГОВАНОСТЮ.....	13
Рабчик А.В. ОСОБЛИВОСТІ ТА ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО РИНКУ В УКРАЇНІ.....	15
Салтанова О.С. КОНЦЕПЦІЯ ТАРИФНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ.....	17
Фещур І.В. ВИКОРИСТАННЯ КЕЙС-МЕТОДУ У ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ МАРКЕТИНГОВИХ ДИСЦИПЛІН.....	18
Чорна С.В. ЗВУТОВІ МЕРЕЖІ НА ЇХ ЕФЕКТИВНІСТЬ.....	20
<i>Медицинські науки</i>	21
Ручаханула Т., Огороднюк А., Мелік-Меліков Р. МОДЕРНІ ІННОВАТИВНІ АРРЯОСНЕС ТО ІНТРОДУСІНГ ДЕВЕЛОПМЕНТС ІН ОНСОЛОГУ.....	21
<i>Педагогічні науки</i>	22
Бондаренко Л.І., Лазеба О.М. ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ МЕТОДІВ У ФАХОВИЙ ПІДГОТОВЦЬ ЕКОЛОГІВ.....	22
Дорогож В.І. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ РОЗРОБКИ МЕТОДИКИ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛІВ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ КОМПЕТЕНТНОГО ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ.....	23
Дорогож О.Г. ОСНОВНІ СКЛАДОВІ ПЕДАГОГІЧНОЇ ТВОРЧОСТІ.....	25
Літницька О.І. РОЛЬ ПОЗААУДИТОРНОЇ РОБОТИ ПРИ ФОРМУВАННІ ПРАВОВОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ В УМОВАХ БАКАЛАВРАТУ.....	26
Романів С. ГРА ЯК ЗАСІБ СОЦІАЛІЗАЦІЇ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	27
Тіманюк І.В. КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	29
Харківський В.С. КРИТЕРІЇ ДЕВІАНТНОЇ ПОВЕДІНКИ ПІДЛІТКІВ.....	30
<i>Політичні науки</i>	32
Зіскін О.С. ДОСВІД КРАЇН ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ ЩОДО ВПРОВАДЖЕННЯ ІНСТИТУТУ БЕЗУМОВНОГО БАЗОВОГО ДОХОДУ.....	32
Лютко Н.В. ПОЛІТИЧНА САМОРЕКЛАМА ЯК СПОСІБ САМОПРЕЗЕНТАЦІЇ.....	34
Мелвельська В.Ю. ДЕЛІБЕРАТИВНА ДЕМОКРАТІЯ ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ ПРОМАДІЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА.....	36
Мельник Р.М. ЛЮБІЗМ ЯК МЕТОД ГЕОПОЛІТИЧНОЇ КОМУНІКАЦІЇ.....	38
Перелешія Н. УКРАЇНСЬКЕ ДЕМОКРАТИЧНЕ СЬОГОДЕННЯ В РОЗДУМАХ ФРЕНСІСА ФУКУЯМИ.....	40

Покровська А.В. НІМЕЦЬКИЙ ДОСВІД ВИРОВАДЖЕННЯ ПОЛІТИКИ ПРОТИДІІ НАСИЛЬНИЦЬКІЙ РАДИКАЛІЗАЦІЇ..... 41

Психологічні науки..... 43

Павлик А.В. ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ ФЕНОМЕНУ КОПІНІ-СТРАТЕГІЇ У ПСИХОЛОГІЧНИЙ ЛІТЕРАТУРІ..... 43

Сільськогосподарські науки..... 44

Греськівчук Л.О. ДЕРЖАВНИЙ НАГЛЯД (КОНТРОЛЬ) ЗА ОХОРОНОЮ АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ НА ТЕРИТОРІЇ ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСТІ..... 44

Никитюк П.А. ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА СТАНУ ВІЛКРИТИХ ВОДОЙМ ФІЗИКО-ХІМІЧНИМИ МЕТОДАМИ ЗА ВПЛИВУ ТВАРИНИЦЬКИХ ШІДРИСМІВ..... 46

Соціальні науки..... 48

Мисловський І.В. БАЧЕННЯ ТЕМИ ТЕРОРИЗМУ СТУДЕНТАМИ-ЖУРНАЛІСТАМИ: СПІРИЙНЯТТЯ, РОЗУМІННЯ ТА ПРИЧИННИ ФЕНОМЕНУ..... 48

Токман Д.А. ПОТРЕБИ РОЗВИТКУ ЦИФРОВИХ РІШЕНЬ У СФЕРІ МОЛОДІЖНОЇ РОБОТИ НА БАЗІ СМАРТ-КОНЦЕПЦІЇ, ПОВ'ЯЗАНИХ З КОМПЕТЕНЦІЯМИ І МЕТОДАМИ РОБОТИ ФАХІВЦІВ МОЛОДІЖНОЇ РОБОТИ..... 50

Технічні науки..... 51

Білігенько Д.О. ЮРИСПРУДЕНЦІЯ МАЙБУТЬОГО..... 51

Фізичне виховання і спорт..... 52

Копилов В.О., Попова О.В. ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ РІВНЯ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПРАЦІВНИКІВ ОРГАНІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ..... 52

Присаженок Т.В. СИСТЕМА МЕТРОЛОГІЧНОГО КОНТРОЛЮ ЗА РОЗВИТКОМ ШВИДКОСТІ УЧНІВ 4-6 КЛАСІВ..... 53

Філіологічні науки..... 55

Борюш В.І. ПІДХОДИ ДО ВИКОРИСТАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ЗАСОБІВ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В ШКОЛІ..... 55

Мельник А.І. ФУНКЦІОНАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА УКРАЇНСЬКОЇ ТА ПОЛЬСЬКОЇ ФУТБОЛЬНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ..... 57

Юридичні науки..... 58

Заторолій С.О. НАУКОВІ ПІДХОДИ ДО ВИДИЛЕННЯ ПРАВА ВЛАСНОСТІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ ЯК ОКРЕМОЇ ФОРМИ ПРАВА ВЛАСНОСТІ..... 58

Кіриченко С.А. ДЕРЖАВНА ТАЄМНИЦЯ ЗА ЗАКОНДАВСТВОМ УКРАЇНИ ТА ЕСТОНІЇ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ..... 60

Краткевич В.В. ПРОБЛЕМИ ВИКОНАННЯ РІШЕНЬ КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ. ДУК'ЯНЕНКО Ю.Ю. КОНЦЕПЦІЇ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ЮСТИЦІЇ АВСТРАЛІЙСЬКОГО СОЮЗУ..... 64

Митюш В.В. АМЕРИКАНСЬКІ ДОМПІУЮЧІ ПАРАДИГМИ ВЕДЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ..... 65

Сверкуч В.В. ПРОБЛЕМИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ВІРТУАЛЬНИХ ПРАВОВИДНОСИН..... 67

Філатова Є.В. МОРАЛЬНО-ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ ТРАНСПЛАНТОЛОГІЇ..... 68

ГЕОГРАФІЧНІ НАУКИ

Демченко Р. І.

учень 10-М класу.

Полтавський обласний науковий ліцей-інтернат імені А. С. Макаренка

ГЕОГРАФІЯ ЗВУКОВИХ ЛАНДШАФТІВ МІСТА ПОЛТАВИ

Науково доведено, що людина до свого народження починає сприймати навколишнє середовище за допомогою звуку.

Звук впливає на формування ландшафту так як і інші його компоненти. Більше того, він у деяких випадках може бути вирішальним чинником у формуванні та функціонуванні певного ландшафтного комплексу. Звукове ландшафтознавство на сьогоднішній день являється перспективним науковим напрямком [3].

Мета статті розкрити поняття «звуковий ландшафт» та географію звукових ландшафтів міста Полтави. Об'єктом дослідження є звуковий ландшафт, предметом – аналіз звукових ландшафтів міста Полтави. Перші наукові дослідження з питання впливу звуку на навколишнє середовище розпочалися в 1960-1970 рр. Реймондом Шафером, який організував перший Світовий звуколандшафтний проєкт в університеті Сімона Фразера у Ванкувері [5].

У 1929 році фінський географ Й. Г. Траньо здійснив перші спроби показати звукову складову ландшафту за допомогою картографічних методів, розробив яскраву класифікацію акустичних явищ і намагався зафіксувати їх картографічно, українських та зарубіжних наукових публікацій з проблем звукового ландшафту [2].

Особливості розвитку звукового ландшафту, обумовлені суттю структури компонента, які його формують та взаємодіють між собою, детально висвітлені в працях Г. І. Денисенка [4], М. Д. Гродинського [3], В. М. Пашенка [6], Е. Д. Андреева [1] та ін.

В Україні подібні дослідження, якщо і проводилися, то про них мало відомо. Зокрема у статті «Звуковий ландшафт: поняття та підходи до класифікації» [5] В. С. Канського та В. В. Канської, подается також визначення звукового ландшафту: «Звуковий ландшафт – це ландшафт, звуку якого формують «звукову картину», за якою можна визначити форму, став, динаміку та інші властивості комплексів природного ландшафту і спроектувати його подальший вплив на живі організми та їх індивідуальний розвиток» [5, с. 15].

Е. Д. Андреева вважає, що звуковий ландшафт – це система звукових елементів, які виникають у навколишньому середовищі [1].

На основі аналізу названих джерел нами було виведено власне поняття звукового ландшафту. Таким чином, звуковий ландшафт – це комплекс взаємопов'язаних звуків і звукових елементів, які впливають або можуть впливати на навколишнє середовище через власні фізичні властивості (гуність, швидкість, висота звуку). Але в той же час для більш точного бачення впливу звукових ландшафтів на навколишнє середовище логічно використовувати разом із поняттям «звуковий ландшафт» і термін «звуковий ефект», який є першопричиною утворення і розповсюдження звукових ландшафтів у просторі. Отже, звуковий ефект – це короточасне порушення звукового простору, що зумовлює утворення нових звукових ландшафтів.

Класифікація звукових ландшафтів близька до класифікації антропогенних ландшафтів Г. І. Денисенка [4]. На основі аналізу опрацьованих наукових розвідок пропонуємо звукові ландшафти розподілити на три групи: природні, антропогенні та змішані. Природні звукові ландшафти виникають під дією різноманітних природних явищ або процесів. Наприклад, звуки тварин у різних природних умовах поширюються неоднаково, і це впливає на поведінку живих організмів, їх спосіб життя тощо. Антропогенні звукові ландшафти створені людиною і поділяються на дві групи: технікогенні та соціально-техногенні звукові ландшафти можуть існувати і без підтримки людини. Вони поділяються на лінійні та нелінійні, ритмічні та неритмічні. Лінійні, наприклад, це рух поїзда по залізниці, нелінійні – звуки прапороного заводу. Ритмічні – це світлофори зі звуковим ефектом: коли загоряється зелений світлофор, світлофор видає звуковий сигнал, це здійснюється за певним ритмом кожні 20-30 секунд. Неритмічні звукові ландшафти – це звичайний рух автомобіля вулицею.

Змішані звукові ландшафти являють собою поєднання антропогенних та природних звукових ландшафтів. Першопричиною виникнення яких може бути як і людина або наслідки її діяльності, так і природне середовище. Прикладом змішаних звукових ландшафтів можуть бути лісонасадження які стримують поширення антропогенних звуків у природному середовищі.

консенсу, між розвиненими країнами та країнами, що розвиваються, може призвести до того, що глобальне управління до 2030 р. буде обмеженим. Криза вилди, зумовлена соціальними і політичними змінами, продовжиться і матиме найбільший вплив на внутрішньому ринку. Позитивні зрушення, що відбулися протягом останніх десятиліть у сферах охорони здоров'я, освіти та зростання доходу населення, продовжаться, а в деяких випадках пришвидяться.

Перехід до демократії є стабільнішим і тривалішим тоді, коли демократичні пріоритети молоді починають змінюватися, а доходи – зростати. На сьогодні близько 50 країн перебувають на складному шляху вибору між авторитаризмом і демократією. Більшість цих країн розташована в Тропічній та Північній Африці, Південно-Східній та Центральній Азії, а також на Близькому Сході. Соціологічні теорії, «кольорові революції» та «арабська весна» вказують, що при збільшенні середнього віку і доходів населення політична лібералізація та демократія продовжують розвиватися. Однак країни, що рухаються у напрямку від авторитарізму до демократії, мають всі ознаки нестабільності. Переважно західне домінування глобальних структур (Рада безпеки ООН, Світовий банк, МВФ) має всі шанси зникнути внаслідок до змін в ієрархії нових економічних гравців. Як підтвердять довідки Велика двадцятка (G-20) більш ефективно, ніж Велика сімка (G-7), зможе фінансову кризу в 2008 р. а тому подібні інститути будуть оновлені [3].

Північні глобальні зміни можуть призвести до масштабних внутрішньодержавних та міждержавних конфліктів. Внутрішньодержавні конфлікти поступово наростають у країнах, де домінує доросле населення, в яке інтегрована політично-дисонуюча молода етнічна меншина. Наприклад, виступи етнічних курдів у Туреччині, шитів у Ірані, патагських муслів у південному Тайланді. Крім цього, доволі високим є потенціал конфлікту в Африці на південь від Сахари. Навіть після того, як у деяких крайніх регіонах підвищиться середній вік, залишиться доволі велика кількість етнічних і плеєнних меншин, що будуть молодшими за основне населення. Неслаба природних ресурсів, таких як вода та орні землі, в крайніх, де збіряться диспропорції молодих і літніх людей, провокує ризик внутрішньодержавних конфліктів. Зокрема, в країнах Африки на південь від Сахари, в Південній і Східній Азії, вкочоначній Китаї та Індії, в Афганістані, Бангладеші, Пакистані та Сомалі державні інститути управління зможуть впливу подібної ситуації [4].

Основні рівноваги після «холодної» війни починають розхитуватися. Більш роздіблена міжнародна система, в якій наявні форми співробітництва не вважаються виправданими для більшості основних глобальних гравців, також є підґрунтям для суперництва і ризику виникнення великих силових конфліктів. Зокрема можуть підвищити можливість міждержавного конфлікту такі ризики, як зміна основних правів, зокрема Китаю, Індії; збільшення розбіжностей щодо запасів ресурсів; а також більш широкий доступ до інструментів війни. З огляду на різке наростання озброєнь, зростають ризики того, що майбутні війни в Південній Азії та на Близькому Сході можуть призвести до використання ядерних засобів впливу. Сучасні форми ісламського тероризму можуть зникнути і фінансового характеру [1; 5].

Економікам країн, що розвиваються, загрожує спеціальні проблеми, пов'язані із прагненням досягти швидкого економічного зростання. Це, зокрема, значна соціальна нерівність між міськими та сільськими населеннями, зростання дефіциту таких ресурсів, як вода, а також потреба у великих інвестиціях у науку і технології для збільшення економічних показників за підвищення доданої вартості. Усі глобальні економічні, соціальні та військові розробки, а також дії світової спільноти, спрямовані на охорону навколишнього середовища, сьогодні визначають інформаційні технології, нові технології виробництва й автоматизації, технології безпеки життєвоважливих ресурсів та нові технології охорони здоров'я. Хронічний дефіцит ресурсів посилює тенденцію до соціальної фрагментації, тому найнебезпечніші події зможуть підштовхнути світ до руху в протилежних напрямках. Однак, незважаючи на нестійку багатовіковий зростаючий регіоналізм та очікуване уповільнення зростання глобальної економіки, існують перспективи розвитку, що залежатимуть від певності вирішення проблем. Ризики міждержавних конфліктів збільшуються в результаті зміни міжнародної системи. Протиріччя стратегічні спрямлення, загалом недовра, а також тактика зниження своїх ризиків за рахунок інших учасників економічного співробітництва, можуть значно ускладнити розвиток інфраструктури ефективної регіональної безпеки.

Література:

1. Millennium Development Goals Database [Електронний ресурс] // United Nations Statistics Division. – 2017. – Режим доступу: <http://data.un.org/Data.aspx?g=Poverty&f=states:row:ID%3a2844#MDC>.
2. Development Goals in an Era of Demographic Change [Електронний ресурс] // International Bank for Reconstruction and Development and The World Bank. – 2016. – Режим доступу: <https://openknowledge.worldbank.org/handle/10986/22547>.

3. Alternative Worlds – Global Trends 2030 [Електронний ресурс] // National Intelligence Council. – 2012. – Режим доступу: <https://globaltrends2030.files.wordpress.com/2012/11/global-trends-2030-november2012.pdf>.
4. Plevers G. Allen-Gloabalization. Welcoming Actors in a Global Age / Geoffrey Plevers. – London : John Wiley & Sons, 2013. – 336 с.
5. Закарія Ф. Постамериканський мпр будують / Фарид Закарія. – М. : Европа, 2009. – 280 с.

Пансюк В.М.
к. е. н., професор кафедри обліку і оподаткування
Маринювич О.О.
студентка магистратури факультету фінансів та обліку
Тернопільського національного економічного університету

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ ТА УПРАВЛІННЯ ДЕБІТОРСЬКОЮ ЗАБОРГОВАНІСТЮ

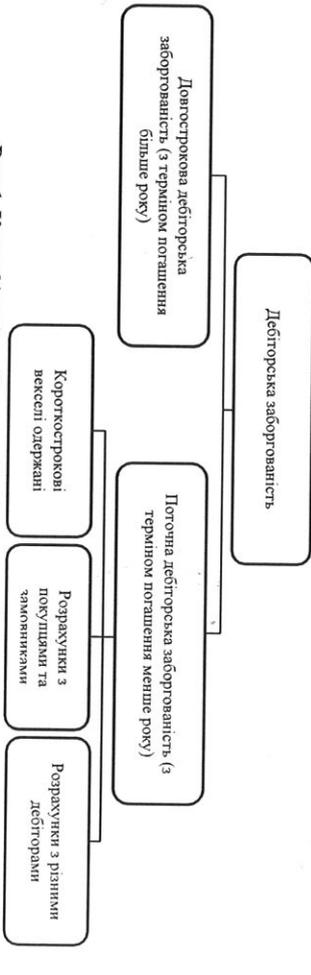
Згідно з даними Державної служби статистики України в 2011 році обсяг поточної дебіторської заборгованості в загальній сумуності оборотних активів вітчизняних підприємств становив 58,04%, в 2014 р. – 59,99%, а в 2017 р. – 61,22% [1]. Таким чином, дебіторська заборгованість стабільно займає перше місце серед оборотних активів суб'єктів господарювання, а проблема неплатежів привертає все більше уваги наукової спільноти і визначає актуальність обраної теми.

Ватомий вгляд у розвиток теорії обліку та управління дебіторською заборгованістю фробили такі вчені: О.А. Сараліна, С.В. Тютюнник, Т.М. Панюк, В.А. Червоник, та інші. Напрацьовані цих науковців дозволяють з'ясувати основні засади управління дебіторською заборгованістю та шляхи усунення проблеми неплатежів.

Неможливо заперечувати той факт, що дебіторська заборгованість вилучає оборотні кошти з облігу, тому для підприємства є більш вигідним зменшення її обсягу та оптимізація співвідношення дебіторської та кредиторської заборгованості. В таких умовах зростає роль детального обліку й аналізу дебіторської заборгованості, контролю її своєчасного повернення, моніторингу ризиків виникнення безнадійної заборгованості та можливостей рефінансування, для формування ґрунтової інформаційної бази й подальшого прийняття ефективних управлінських рішень.

Основним нормативним документом, що визначає особливості облігу дебіторської заборгованості в Україні є Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість» від 08.10.1999 р. № 237. Відповідно до цього стандарту під дебіторською заборгованістю мається на увазі сума заборгованості дебіторів підприємству на певну дату [2]. Однак, на основі здійсненого огляду наукової літератури, пропонуємо визначити дебіторську заборгованість як суму боргових зобов'язань контрагентів перед підприємством (розраховувану на конкретну дату), яка виникає в процесі господарської діяльності та має бути погашена протягом певного періоду часу.

Для цієї обліку дебіторська заборгованість класифікується за терміном погашення на два види, відображені на рис. 1.

Рис. 1. Класифікація дебіторської заборгованості за термінами погашення

За іншою ознакою дебіторська заборгованість поділяється на дійсну, сумнівну та безнадійну. Основною цією класифікації є рівень впевненості підприємства в тому, що заборгованість дебіторів буде погашена у терміни передбачені договором. Мова йде саме про поточну дебіторську заборгованість за продукцією, товари, роботи, послуги, а не національними стандартами передбачається її відображення в Звіт про фінансовий стан (Баланс) за чистого вартістю реалізації (тобто за мінусом резерву сумнівних боргів).

- Для того, щоб зменшити імовірність появи сумнівної та безнадійної дебіторської заборгованості необхідно здійснити ряд заходів:
- 1) проводити попередню перевірку фінансового стану та надійності майбутніх дебіторів;
  - 2) сформулювати перелік важливих покупців, заради збереження яких підприємство готове піти на поступки;
  - 3) визначити основні критерії згідно з якими буде надаватися товарний кредит (наприклад, розміри та терміни погашення заборгованості, розмір зняття, штрафні санкції при недовіренні умов договору);
  - 4) виділити види продукції за якими найчастіше виникає заборгованість;
  - 5) розробити заходи співпраці з кожним майбутнім дебітором;
  - 6) проводити регулярне комплексне оцінювання дебіторської заборгованості;
  - 7) розробити графік перевірки термінів погашення заборгованості;
  - 8) розглянути можливість рефінансування дебіторської заборгованості, в тому числі залучення факторингових служб [3, с. 311-312].

Окрім того з метою продуктивного управління дебіторською заборгованістю важливо здійснювати її систематичний ґрунтовний аналіз для оцінки збалансованості й ефективності товарного кредиту та системи зняток, визначення вузлів мисл, формування інформаційної бази для розрахунку резерву сумнівних боргів і прогнозування прошових потоків.

Як стверджують О.А. Саратина та О.С. Курликіна для усунення проблеми недоотримання коштів за дебіторською заборгованістю необхідно здійснювати регулярний моніторинг стану заборгованості, розраховувати економічний ефект від застосування факторингу та планові показники доплатимого залишку дебіторської заборгованості за продукцією, що реалізується з відстроченою платією. Такі заходи допоможуть отримувати оперативну інформацію про стан роботи з дебіторами, зменшити ризик втрати платієспроможності та визначити найбільш оптимальні терміни надання відстрочені платіжкі дебіторам з врахуванням обсягів реалізації готової продукції та тривалості її обороту [4, с. 866].

Погоджуємося з думкою О.О. Войтенко та Т.М. Панюк щодо необхідності впровадження системи ефективного контролю за веденням розрахунків з дебіторами [5, с. 76]. Такий контроль буде здійснюватися у три етапи.

1. Етап попереднього контролю, полягає в якостій (експертній) та фінансово-аналітичній оцінці надійності дебітора. На основі аналізу фінансової звітності покупця й використання даних ринкових експертів, досліджується репутація контрагента щодо якості продукції, придатковості, склад його поточної та довгострокової заборгованості.
  2. Етап поточного контролю пов'язаний з бухгалтерським обліком, дотриманням платіжної дисципліни відповідно до укладених договорів.
  3. Етап підсумкового контролю включає контроль за виконанням рішень щодо управління дебіторською заборгованістю, прийнятих за результатами попередніх контрольних-аналітичних дій та аналіз їх наслідків [6, с. 59-61].
- Таким чином запровадивши ефективну систему внутрішнього контролю дебіторської заборгованості та виконавши всі зазначені вище, підприємство значно зменшить імовірність виникнення сумнівних та безнадійних боргів. Проте, на нашу думку, для максимального зняття ризиків несплатіжкі варто також розглянути можливість рефінансування дебіторської заборгованості.

Література:

1. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukstat.gov.ua>
2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість», затверджений наказом Міністерства фінансів України від 08.10.1999 р. № 237. URL: <http://www.rada.gov.ua/>
3. Тютюнник С.В., Кухта В.С. Методичні аспекти аналізу дебіторської заборгованості. *Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством*: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Полтава, 20 квітня 2018 р.). Полтава, 2018. С. 310-312.
4. Саратина О.А., Курликіна О.С. Методологічні основи аналізу дебіторської заборгованості. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2015. Вип.3. С. 865-868.

5. Войтенко О.О. Розрахунки з покупцями і замовниками: обліковий аспект та аналіз впливу на фінансовий стан підприємства. *Вісник студентського наукового товариства «ВАГТД» Вінницького торговельно-економічного інституту КНТЕУ*. 2019. Вип. 72. С. 70-77.
6. Панюк Т.М. Система внутрішнього контролю дебіторської заборгованості: напрямки вдосконалення. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу*. 2019. Вип. 1 (42). С. 58-63.

Рябчик А.В.
к.е.н., доцент.

доцент кафедри маркетингу та міжнародної торгівлі
Національного університету біоресурсів і природокористування України

ОСОБЛИВОСТІ ТА ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО МАРКЕТИНГУ В УКРАЇНІ

В умовах ринкового господарювання та конкурентного середовища для вирішення значної кількості проблем, пов'язаних з сільськогосподарським виробництвом, виняток має така наука як аграрний маркетинг. Відповідно, зростає роль і агромаркетингової діяльності, мета якої забезпечити управління всіма видами діяльності підприємства аграрного сектора, що пов'язані із виробництвом продукції та її реалізацією до кінцевого споживача.

Американські науковці Р. Бренсон, Д. Новак вважають, що агромаркетинг – це «будь-яка діяльність, що пов'язана з сільськогосподарським виробництвом і харчуванням населення, а також насінням, збиранням врожаю, переробкою і доставкою продукції до кінцевого споживача, включаючи аналіз потреб, мотивацій, покупок і поведінки самих споживачів» [1, с. 8]. Інші зарубіжні вчені, зокрема Р. Колс і Дж. Н. Юл, розглядають маркетинг аграрного сектора як «сукупність всіх видів діяльності, яка входить до процесу товароруху продовольчих товарів та послуг, починаючи від сільськогосподарського виробництва до моменту, поки вони не перейдуть до споживачих груп» [1, с. 6].

На думку вичизаного вченого І.О. Соловйова агромаркетинг – це «комплексно-системний метод вирішення проблем організації, який охоплює всі стадії процесу «виробництво – розподілення (обмін) – споживання», особливо акцентує увагу на оптимальному поєднанні ринкової саморегулювання та інструментів державного регулювання, що обґрунтовано дозволяє формувати сприятливі умови господарювання для суб'єктів аграрного ринку» [2, с. 35]. Науковець Н.В. Якубовська, пропонує трактувати аграрний маркетинг «як діяльність, що направлена на реалізацію концепції маркетингу на всіх етапах створення продукції сільськогосподарства з пріоритетом максимального застосування саморегулюючого механізму ринку» [3, с. 181]. Також вчені вважають, що агромаркетинг представляє собою «інтегровану функцію менеджменту виробничо-ринковою діяльністю, яка перетворює потреби покупця у доходи підприємства» [4, с. 6].

Окремим аграрний маркетинг можна розглядати як науку, практичну діяльність, а також управлінську концепцію, яка забезпечує ринкову орієнтацію господарської діяльності підприємства аграрного сектора. На нашу думку, аграрний маркетинг можна також розглядати як «комплексну систему організації сільськогосподарської виробничості і збуту продукції, спрямовану на створення попиту, задоволення потреби споживачів та досягнення цілей підприємства аграрного сектору». Аграрний маркетинг передбачає, що в основі прийняття управлінських рішень на підприємстві знаходяться не лише можливості виробника, а в першу чергу потреби ринку, існуючі і потенційні потреби споживачів сільськогосподарської продукції.

Основними принципами аграрного маркетингу є спрямованість на досягнення кінцевого результату виробничо-збутової діяльності підприємства аграрного сектору, тобто доходу реалізації сільськогосподарської продукції на ринку; комплексний підхід до досягнення поставлених цілей, при якій сукупність використаних засобів аграрного маркетингу мають забезпечувати умови для ефективної збутової діяльності підприємства; створення умов для максимального пристосування сільськогосподарського виробництва до вимог ринку; орієнтація діяльності аграрних підприємств на привабливі результати.

